

**Muhterem Bakanım,
Üniversitelerimizin Kıymetli Rektörleri,
Kıymetli Misafirler, Basın Mensupları;**

Yükseköğretim Kurulu'nda sizleri ağarlamaktan mutluluk duyuyorum. Bu mekanlar sizlerle anlam kazanıyor.

Değerli Misafirler;

Ülkelerin refah toplumu olma yolundaki çabalarını destekleyecek en önemli güçlerden biri, hiç kuşkusuz, **“bilim ve teknolojiye ulaştıkları yetenek düzeyleridir.”** Bu noktada üniversitelerimiz, ülkemizin bu yetenek düzeyinin artırılmasında merkezi konumda yer almaktadır. Bu konumunu **destekleyen birinci husus** akademisyenlerimizin fikri sermaye birikimi, yani nitelikli bilgi; **diğeri ise** yetiştirilen nitelikli bilim insanlarıdır. Öte yandan, yükselen ekonomilerin arasında yer alan ülkemizdeki yüksek büyüme performanslarının sürdürülebilir olması için, üniversitelerimizde yetiştirdiğimiz nitelikli insan gücünün toplumsal-ekonomik fayda sağlayacak uygulama alanlarına aktarılması gerekmektedir. Üniversitelerin bu konuda da önemli roller üstlenmesi gerektiğinin bilincindeyiz ve bu bilinçle, önemli adımlar attık. Atmaya da devam edeceğiz.

Sayıları bugün 206'yı bulan yükseköğretim kurumlarımızla birlikte ülkemizin sürdürülebilir kalkınma süreçlerine çok ciddi katkılar sağlayan projeler yürütüyoruz.

Yükseköğretim düzeni içinde, ısrarla ve özenle yerleşmelerini dilediğim, istediğim bu projeleri, bütün sunumlarımda anlatmaya, vurgulamaya devam ediyorum.

Projelerimizin bir kısmı, Yeni YÖK'ün girişimiyle yasal dayanaklara kavuşturuldu; bir kısmını ise kendi iç düzenlemelerimiz ve mevzuatımızla hayata geçirdik.

Kapsayıcı ve sürdürülebilir projelere her eğitim yılının başında yeni çalışmalar ekleniyor. **Kalite Kurulunun kurulması ilk projemizdi. İkinci büyük projemiz misyon farklılaşması ve ihtisaslaşma idi.** Yükseköğretimde ihtisaslaşmayı **iki alt başlıkta ve kavramla** uyguladık:

1. Araştırma Üniversiteleri (11 Asıl ve 5 Aday üniversitemiz) bu kategoride yer almaktadır.
2. Bölge üniversitelerimize ise “misyon verilmesi” ve “ihtisaslaşma alanları” şeklinde kategorize edilmiştir.

2015 yılında o zamanki Kalkınma Bakanlığımız ile başlattığımız Bölgesel Kalkınma Odaklı Misyon Farklılaşması ve İhtisaslaşması Projesi kapsamında, 2016 yılında seçilen 5 üniversitemize ek olarak, bu yıl beş yeni üniversitemiz daha seçildi.

Bütün dünyada, yeni nesil bölgesel kalkınma anlayışında **bölgeler**, öğrenme, bilgi ibdâ ve yenilik konusunda temel nokta olarak görülmektedir. Yükseköğretim Kurulu olarak üniversitelerimizin bölgeyle bütünleşmelerini ve bölgelerinin kalkınmalarına ve refahına katkıda bulunmasını istiyoruz. Bu nedenle, bu projenin yürütmesinde Sayın valilerimizin, belediye başkanlarımızın, üniversite rektörlerimizin ve öğretim üyelerimizin, sivil toplum kuruluşlarının entegre çalışmasının çok ciddi önemli ve katkısı var. **Bölgesel kalkınma odaklı ihtisaslaşma projeleri, aslında bir birlikte çalışma projesidir.**

Üçüncü projemiz yabancı öğrenci sayısının 48 binden 148 bine çıkararak hedef odaklı uluslararasılaşma **idi**. Yabancı uyruklu öğrenci sayımızdaki artış bizim için gurur vericidir. Bu sonuç aslında ülkemizin uluslararası arenada görünürlüğüne de katkı sağlamaktadır.

Dördüncü gurur duyduğumuz proje ise doktora programlarına farklı bir vizyon kazandırdığımız **YÖK 100/2000 projesidir**. **Bir Türkiye projesi, bir prestij projesi** olarak sunduğumuz **YÖK 100/2000 projesi** üçüncü yılında başarı ile devam ediyor. Bu yıl öncelikli alanlarda değişiklikler yapıldı. **80** üniversitemizde yaklaşık **3.200** kişi bu burs programından yararlanıyor. Gelecekte inşallah hep birlikte göreceğiz; bütün Türkiye görececek; geleceğin bilim hayatını bu YÖK 100/2000 projesinden mezun olanlar, Yeni YÖK öğrencileri şekillendirecek.

Yeni YÖK olara, geçen dört yılda gerçekleştirdiğimiz pek çok yeni ve yenilikçi projemizi oldu. Üniversite-sanayi işbirliğine yönelik düzenlemeler, Tıp-Hukuk-Mühendislik-Mimarlık ve Öğretmenlik programlarında başarı sıralaması şartı, temel bilimlerde üstün başarı sınıflarının oluşturulması, uluslararası burs programları, temel bilimleri, ziraat, su ürünleri gibi programlara verdiğimiz destek programları yükseköğretim sistemimizde gerçekleştirdiğimiz yapısal değişikliği hedefleyen diğer önemli çalışmalarımızdır.

Yükseköğretim dinamik bir süreç ve bu hareketliliğe ayak uydurmak durumundayız. Bunun için sürekli olarak yeni ve yenilikçi girişimler peşindeyiz.

Bu yıl önümüze koyduğumuz yeni başlıklardan birisi de **“geleceğin meslekleri”** konusudur. Günümüzdeki popüler bir tahmine göre, bugün ilkokula giden çocukların %65’i iş yaşamına başladıklarında hali hazırda mevcut olmayan mesleklerde çalışıyor olacaklar. Bu nedenle gerek bireysel gerekse ulusal düzeyde bu çok hızlı değişen iş hayatına ve koşullara uyum sağlayabilmek son derece önemli. Bahar döneminde kongre ve çalıştaylarla bu konuyu iş dünyası ve ilgili paydaşlarla görüşerek gündemimize almış olacağız.

Bir diğer projemiz; **“Yükseköğretimde Dijital Dönüşüm Projesi”** ‘dir. 3 Ekim 2018 yılı Akademik Açılış Töreni’nde Sayın Cumhurbaşkanımız hitaplarında **“Yükseköğretimde Dijital Dönüşüm Projesi”** ni gönülden destekleyeceklerini ifade ettiler. Bu bağlamda, projemiz Cumhurbaşkanlığı Stratejik Planı’nda da yer buldu.

Dijitalleşmenin getirdiği imkânları yükseköğretimin pek çok alanında kullanmayı ve dijitalleşmenin gücünü toplumun her katmanına ulaştırmayı ve teknolojik bağımsızlığı planlamalarımız arasına aldık.

Bu yıl büyük bir proje ile üniversitelerimizde dijital dönüşüm çalışmalarını başlattık. Seçilen **8 pilot üniversitede** öğretim üyeleri ve öğrenciler için doğrudan kamu desteği ile programlar başlatıldı.

Bir başka başlık; bilimsel yayımlara ve araştırma verilerine çevrimiçi (online) erişim günümüzde bilim yapmanın, teknolojik yenilik yaratmanın, ekonomik ve insani gelişmenin en önemli koşulu haline gelmiştir. Yeni YÖK olarak, **açık erişim ve açık bilim** konusunda da çalışmalarımızı başlattık.

Üniversitelerde üretilen nitelikli bilgi birikimlerinin kazanımlara dönüştürülmesi için yürüttüğümüz çalışmalarımıza yenilikçi bir yaklaşımla her geçen gün bir yenisini eklemeyi ilke edindik.

Bugün Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile imzalayacağımız çerçeve protokolünü de tam da bu amaca hizmet eden çok önemli bir adım olarak değerlendiriyoruz. Bahse konu çerçeve protokol kapsamında; **üniversitelerin sanayi kuruluşları, araştırma merkezleri ve enstitüler ile birlikte araştırma ve teknoloji geliştirme faaliyetlerine aktif katılımını sağlamak üzere işbirliği yapacağız.** Sanayide ihtiyaç duyulan belirli mesleklere yönelik nitelikli insan gücünün meslek yükseköğretiminde sanayi ile işbirliği içinde yetiştirilmesi ve sanayide istihdamlarının teşvik edilmesine yönelik ortak çalışmalarımıza hız vereceğiz.

Öte yandan, üniversitelerin giderek artan bir şekilde bölgesel ve ulusal ekonomiler için önemli bir üretim faktörü haline geldiğini ve bilgi üreten kuruluşlar olarak kalkınma hamlelerinde temel rol oynadığını biliyoruz. İmzalayacağımız çerçeve protokol ile, “Yeni YÖK” olarak bu bilinçle başlattığımız üniversitelerde “misyon farklılaşması ve ihtisaslaşması projesi” kapsamında da Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ve bağlı ve ilgili kuruluşları ile yakın işbirliği içinde çalışacağız.

Üniversitelerin ve akademisyenlerin araştırma, yenilikçilik ve girişimcilik boyutlarındaki performanslarının ölçülmesi ve izlenmesi hususlarında ortak çalışmalara imza atacağız.

Ayrıca bu çerçeve protokol kapsamında, yurtiçi ve yurtdışı doktora burs ve araştırma programlarının desteklenmesi ve izlenmesi süreçlerini işbirliği içerisinde yürütmeyi arzu ediyoruz. Ek olarak YÖK olarak belirleyeceğimiz üniversitelerdeki doktora öğrencilerinin TÜBİTAK merkez ve enstitülerinde yürütülen projelerde yer alması konusunda işbirliği yapacağız.

Bahsettiğim son iki konuda işbirliği adımlarımızı somutlaştırmak için TÜBİTAK ile hemen bugün iki farklı protokol daha imzalıyor olacağız. İmzalayacağımız bu iki protokol, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile işbirliği adımlarımızı somutlaştırma hususundaki niyetimizi ve gayretimizi net bir şekilde ortaya koyan girişimlerimizdir.

Doktora öğrencilerimize sunduğumuz burs imkanları hususunda TÜBİTAK ile daha yakın çalışma kararındayız. Bu amaçla, imzalanacak **protokollerin ilkinde** tümüyle bu konuya odaklanıldı.

Başkanlığımız tarafından yürütülen **YÖK-100/2000** ve **YÖK-YUDAB** Programları ile TÜBİTAK’ın ilgili destek programları kapsamında doktora öğrencilerinin desteklenmesi ve izlenmesi süreçlerini TÜBİTAK ile işbirliği içerisinde yürüteceğiz. Bu programlarda **akıllı uzmanlaşmaya ve tematik alan** kavramlarına azami değer veriyoruz.

Bu bağlamda, protokol kapsamında, ülkemiz öncelikleri doğrultusunda doktora öğrencilerinin yetiştirilmesine öncelik vereceğiz. **YÖK-100/2000 ve YÖK-YUDAB öğrencileri arasından alan bazlı seçilen öğrencilerin aldıkları burs miktarı da artmış olacaktır.** Doktora öğrencilerinin seçimi, bursluluk süreçleri ve bursiyerlerin desteklendikleri süre boyunca izlenmesine ilişkin hususları, Bakanlık ve TÜBİTAK’ın da içinde bulunduğu Koordinasyon ve İzleme Komitesi aracılığıyla takip edeceğiz.

Bu durum ülkemiz açısından kritik öneme haiz alanlarda insan kaynağı yetiştirilmesine yönelik ayrılan kamu kaynaklarının daha etkin-daha dikkatli bir şekilde yönetilmesi ve yönlendirilmesi anlamı taşımaktadır. Bu açıdan bizim için oldukça memnuniyet verici bir girişim olma özelliğindedir.

TÜBİTAK ile imzalayacağımız **ikinci protokol** aracılığıyla ise, Başkanlığımızca belirlenen üniversitelerimizdeki doktora öğrencilerinin edindiklerini bilgileri projelerde doğrudan uygulayabilmelerine imkan tanıyacak bir girişimin eşliğindeyiz. Bu hususta ülkemizin ihtiyaç duyduğu pek çok stratejik alanda projeler yürütmekte olan TÜBİTAK merkez ve enstitülerinden istifade edebileceğimize inanıyoruz.

TÜBİTAK merkez ve enstitüleri tarafından yürütülen bu projelerde, hedeflenen stratejik ürünlere yönelik önemli araştırma ve geliştirme çalışmaları gerçekleştiriliyor. Bu protokol aracılığıyla **üniversitelerde doktora öğrenimlerine devam eden öğrenciler TÜBİTAK enstitülerindeki bu Ar-Ge çalışmalarına dahil olabilecekler. Ulusal büyük çaplı Ar-Ge projelerinde yer alabilme imkanı kazanmış olacaklar.**

Saha deneyimi olan TÜBİTAK enstitülerindeki doktora derecesine sahip deneyimli araştırmacılar, projelerde yer alacak doktora öğrencilerinin İkinci Tez Danışmanı olabilecek. Bu girişim, üniversiteler ile TÜBİTAK merkez ve enstitüleri arasındaki işbirliklerini, insan kaynağı yetiştirme odaklı başka bir düzeye taşımaktadır.

Bu özelliği sebebiyle de konuya özel önem atfediyoruz. Bu protokol kapsamındaki işbirliğinin örnek bir model yapı oluşturacağına inanıyorum.

Bu protokoller, Türkiye'nin geleceğine yön veren kurumlarının, güç ve işbirliğini, azim ve inançla ortaya koyan protokollerdir. Ülkemizin engin vizyonuna fevkalade önemli katkılar vereceğine inanıyorum. Hayırlı olsun...

Başta Sayın Bakanımız olmak üzere sizleri hürmetle selamlıyorum.

Prof. Dr. M. A. Yekta Saraç
Yükseköğretim Kurulu Başkanı
YÖK, Sanayi ve Teknoloji Bakanlığı ile TÜBİTAK Arasında “İş Birliği-Güç Birliği”-
Protokol İmza Töreni,
30 Ocak 2019, Yükseköğretim Kurulu Konferans Salonu